

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Бердянський державний педагогічний університет



**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ Й ЗАХИСТУ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Запоріжжя, 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	5
1.1 Мета, завдання та предмет дослідження кваліфікаційної роботи.....	5
1.2 Затвердження керівника кваліфікаційної роботи.....	7
1.3 Основні етапи підготовки кваліфікаційної роботи.....	8
РОЗДІЛ 2. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗМІСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	11
2.1 Тематика кваліфікаційних робіт.....	11
2.2 Зміст і структура кваліфікаційної роботи.....	12
2.2.1 Вимоги до змісту кваліфікаційної роботи	13
2.2.2 Вимоги до структури кваліфікаційних робіт	15
2.2.3 Вимоги до оформлення ілюстрацій, таблиць та формул	23
РОЗДІЛ 3 ПІДГОТОВКА ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	25
3.1 Підготовка до захисту кваліфікаційної роботи.....	27
3.2 Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи.....	30
3.3 Академічна доброчесність під час виконання кваліфікаційної роботи.....	33
4. СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	37
5. ДОДАТКИ.....	38

ВСТУП

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми “Середня освіта (музичне мистецтво)” підсумкова атестація здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти здійснюється у формі захисту кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота (кваліфікаційний проєкт) – це самостійне теоретико-прикладне наукове дослідження здобувача, спрямоване на розв’язання спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми в музично-педагогічній галузі спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво), що виконується на завершальному етапі навчання на магістерському рівні вищої освіти і є однією з форм підсумкової атестації з метою визначення набутих здобувачем компетентностей та сформованих результатів навчання відповідно до вимог освітньої програми “Середня освіта (музичне мистецтво)” та Національної рамки кваліфікацій. Структура роботи повинна містити теоретичний огляд обраної проблеми, опис шляхів її розв’язання та практичне (експериментальне) дослідження, здійснене магістрантом на базі закладу вищої освіти. В окремих випадках (за рішенням кафедри) практичний розділ роботи може бути присвячений розгорнутому опису розробленої магістрантом інноваційної технології навчання, аналізу передового педагогічно-мистецького досвіду або наукової та творчої спадщини видатних музикантів-педагогів тощо.

Захист кваліфікаційної роботи здійснюється відповідно до вимог, визначених такими нормативними документами: Закон України «Про вищу освіту» (2017 р.), Положень Бердянського державного педагогічного університету: «Про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті» (№13/3.3 від 29.07.2023 року), «Про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Бердянському державному педагогічному університеті» (протокол № 8 26.02.2015 року), «Про академічну доброчесність у Бердянському державному педагогічному університеті» (протокол №1 від 23.08.2019 року), “Про

кваліфікаційну роботу здобувачів вищої освіти Бердянського державного педагогічного університету” (протокол №1/5.3 від 26.08.2023 року).

Методичні рекомендації містять основні вимоги до змісту, структури й оформлення, порядку захисту та оцінювання кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво). На підставі результатів підсумкової атестації здобувачів вищої освіти Екзаменаційна комісія приймає рішення про присвоєння випускникові кваліфікації «Магістр освіти. Викладач музичного мистецтва закладу вищої освіти».

Кваліфікаційна робота виконується відповідно до індивідуального календарного плану виконання кваліфікаційної роботи, що складається кафедрою теорії та методики навчання мистецьких дисциплін і затверджується завідувачем кафедри. У період написання випускних кваліфікаційних робіт питання щодо стану їх підготовки здобувачами вищої освіти та дотримання ними графіка виконання відповідних етапів дослідження систематично заслуховуються на засіданні випускної кафедри (з відображенням у відповідних протоколах). У випадку недотримання встановлених вимог науковий керівник не пізніше, ніж за 60 днів до засідання Екзаменаційної комісії із захисту кваліфікаційної роботи надає інформацію щодо стану (відсотка) її виконання завідувачу кафедри. За 2 місяці до засідання Екзаменаційної комісії на кафедрі проводиться передзахист кваліфікаційних робіт з підтвердженням допуску до захисту. Кваліфікаційна робота подається здобувачем вищої освіти в паперовій та/або електронній версії (у тому числі і графічний матеріал (презентації, креслення)) з відгуком наукового керівника, рецензією та іншими супровідними документами не пізніше, ніж за місяць до її захисту.

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

1.1 Мета, завдання та предмет дослідження кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота повинна представляти закінчену розробку актуальної наукової проблеми.

Вона повинна:

- бути актуальною, мати новизну, виконуватись на рівні сучасних досягнень науки в сфері музичної педагогіки;
- мати спрямування на вирішення практичних завдань майбутньої професійної діяльності;
- стимулювати у здобувачів творчий пошук нових пріоритетних наукових рішень в сфері музичної педагогіки;
- вимагати опрацювання спеціальної наукової і методичної літератури;
- пов'язуватись з планами наукових досліджень керівника, кафедри, інших наукових підрозділів закладу;
- узагальнювати і розвивати науково-дослідницькі уміння здобувача вищої освіти.

Метою підготовки і захисту кваліфікаційної роботи є проведення теоретичних і практичних досліджень, поглиблене осмислення професійної проблеми, розробка інноваційних пропозицій та рекомендацій щодо їх упровадження, а також застосування набутих компетентностей в освітній або науковій діяльності.

Завдання кваліфікаційної роботи залежать від спеціалізації магістерської освітньої програми і полягають у тому, що магістрант має продемонструвати набуті знання з історії, теорії та методики викладання музичного мистецтва, уміння самостійно ставити та вирішувати дослідницькі завдання, досвід музично освітньої діяльності, що дасть змогу майбутнім фахівцям успішно здійснювати свої професійні функції.

Основними завданнями кваліфікаційної роботи є:

- 1) висунення проблеми, що не одержала достатнього висвітлення в науковій літературі;
- 2) вивчення передового мистецько-педагогічного досвіду;
- 3) розкриття сутності важливих понять, явищ, що входять до предмету дослідження;
- 4) виявлення стану сформованості, розвиненості певних умінь, навичок, якостей, компетентностей тощо;
- 5) розробка методичної системи, психолого-педагогічних умов підвищення ефективності музичного розвитку особистості;
- 6) експериментальна перевірка запропонованої системи заходів щодо її відповідності розробленим критеріям;
- 7) самостійні висновки, підготовка методичних рекомендацій і пропозицій щодо практичного використання результатів дослідження у музичному та педагогічному процесі.

Кваліфікаційна робота має бути логічною, доказовою, аргументованою та відповідати таким вимогам:

- містити поглиблений та всебічний аналіз досліджуваної проблеми;
- містити елементи самостійного наукового дослідження;
- містити обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення підготовки майбутніх викладачів закладів вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво);
- бути належно оформленою;
- мати всі супровідні документи;
- бути виконаною і поданою на кафедру теорії та методик навчання мистецьких дисциплін в термін, передбачений графіком освітнього процесу і цими Методичними рекомендаціями.

Важливим аспектом виконання і реалізації положень кваліфікаційної роботи є впровадження її результатів у практичну діяльність. Саме результатами теоретичного і практичного дослідження у своїй кваліфікаційній роботі магістрант має змогу засвідчити рівень наукової підготовки.

1.2 Затвердження керівника кваліфікаційної роботи

Керівник кваліфікаційної роботи – це науково-педагогічний працівник, який має науковий ступінь та /або вчене звання і проводить наукові дослідження за відповідним напрямом або є фахівцем-практиком (з досвідом практичної діяльності понад 5 років) та здійснює керівництво виконанням кваліфікаційної роботи. У разі необхідності може здійснюватися співкерівництво кваліфікаційної роботи науково-педагогічним працівником і фахівцем-практиком або науково-педагогічними працівниками БДПУ й іншого українського чи іноземного ЗВО.

Призначення керівника здійснюється з урахуванням наукових та професійних інтересів здобувача вищої освіти, виявлених під час виконання курсових та науково-дослідних робіт та / або проєктів, участі в олімпіадах, конкурсах наукових робіт з обраної тематики тощо. За одним керівником закріплюється до п'яти здобувачів.

Керівник роботи зобов'язаний:

- надавати консультаційну допомогу у визначенні остаточної теми, підборі літератури та фактичного матеріалу, написання окремих розділів та висновків кваліфікаційної роботи;
- підготувати та надати здобувачу вищої освіти індивідуальне завдання на кваліфікаційну роботу;
- здійснювати систематичний контроль ходу та якості підготовки кваліфікаційної роботи відповідно до завдання, плану роботи та календарного плану її виконання;
- здійснювати аналіз результатів перевірки кваліфікаційної роботи на наявність ознак академічного плагіату;
- надавати консультаційну допомогу здобувачу вищої освіти у підготовці до захисту кваліфікаційної роботи;
- підготувати відгук на кваліфікаційну роботу, у якому оцінити якість її виконання та відповідність вимогам, що ставляться до неї.

Керівник кваліфікаційної роботи має:

- обирати зручну для нього та здобувача вищої освіти форму організації комунікацій, у тому числі встановити періодичність особистих зустрічей чи інших комунікацій;
- вимагати, щоб здобувач вищої освіти дотримувався календарного плану виконання кваліфікаційної роботи, уважно ставився до отриманих рекомендацій в частині виправлення системних помилок, усунення порушень академічної доброчесності та інше;
- інформувати завідувача випускової кафедри про необхідність вжиття відповідних заходів, у разі суттєвих порушень, що можуть призвести до невиконання календарного плану виконання кваліфікаційної роботи, порушень принципів академічної доброчесності тощо;
- при оцінюванні кваліфікаційної роботи у відгуку зазначати про невиконання здобувачем вищої освіти рекомендацій щодо виправлення системних помилок, дотримання календарного плану виконання кваліфікаційної роботи тощо;
- брати участь у засіданні екзаменаційної комісії при захисті кваліфікаційної роботи.

1.3 Основні етапи підготовки кваліфікаційної роботи

Роботу здобувача над кваліфікаційною роботою можна умовно розбити на чотири етапи: 1) підготовка; 2) розробка кваліфікаційної роботи; 3) оформлення кваліфікаційної роботи й організаційні заходи щодо підготовки до захисту; 4) підготовка до захисту й захист кваліфікаційної роботи.

На першому етапі студент обирає тему кваліфікаційної роботи. Після закріплення теми кваліфікаційної роботи керівник видає студенту письмове завдання із зазначенням терміну подання до захисту кваліфікаційної роботи. Завдання на виконання кваліфікаційної роботи необхідно оформляти на стандартному бланку, у якому вказуються найменування кафедри, де виконана робота; номер та назва спеціальності; прізвище, ім'я, по батькові магістранта, номер групи, форма навчання, тема роботи, зміст завдання. Студентом

складається індивідуальний план-графік підготовки й написання кваліфікаційної роботи, який погоджується з науковим керівником та затверджується завідувачем кафедри (додаток А).

№	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів КР	Примітка
1.	Вибір здобувачами теми кваліфікаційної роботи	Вересень I курс	
2	Ознайомлення з темою та складання плану роботи над кваліфікаційною роботою	Жовтень I курс	
3	Аналіз наукових джерел	Листопад I курс	
4	Робота над теоретичною частиною. Написання висновків до I частини	Грудень I курс	
5	Попередній захист теоретичної частини	Лютий, I курс	
6.	Написання плану практичної частини (експерименту) Обґрунтування і вибір методів розв'язання поставленої задачі	Березень, I курс	
7.	Робота над практичною частиною	Квітень I курс	
8.	Написання висновків до II частини. Попередній захист практичної частини	Травень I курс	
9.	Робота над загальними висновками, літературою та додатками	Червень I курс	
10.	Написання пояснювальної записки до кваліфікаційної роботи	Вересень, II курс	
11.	Попередній захист кваліфікаційної роботи	Жовтень II курс	
12	Підготовка доповіді та презентації до захисту	Листопад II курс	

Керівник проводить настановчу консультацію, роз'яснює мету й задачу виконання кваліфікаційної роботи, визначає обсяг необхідної роботи, вимоги до графічних матеріалів. Керівник допомагає студентові встановити педагогічну спрямованість кваліфікаційної роботи, технічні рішення,

використовувані в роботі, вказує, якщо це потрібно, додаткову літературу з кваліфікаційної роботи.

Робота над літературними джерелами полягає в поглибленому вивченні тих з них, що складають основу роботи над обраною темою. Огляд літератури повинний містити короткі відомості про історію й сучасний стан питання, виклад відомостей, що присутні в джерелах та безпосередньо стосуються теми кваліфікаційної роботи, порівняльний аналіз цих відомостей, а також висновки про можливі шляхи вирішення поставленої задачі. У тексті пояснювальної записки обов'язково повинні бути посилання на використані літературні джерела.

На другому етапі здійснюється робота над виконанням кваліфікаційної роботи й одержання основних результатів (чернетки тексту, графіків, схем алгоритмів, діаграм, розробленого програмного засобу і т.д.). Цей етап роботи є найбільш складним і відповідальним. Студент, насамперед, повинен усвідомити сутність поставленої перед ним задачі, загалом представити її зміст, взаємозв'язок окремих частин, передбачувані результати, важливість і обсяг кожного окремого питання. Для цього треба ознайомитися з рекомендованою літературою, чітко усвідомити вихідні дані, зрозуміти, які результати повинні бути отримані, оцінити можливі шляхи вирішення поставленої задачі.

На третьому етапі проводиться оформлення пояснювальної записки, графічного матеріалу, оформлення програмної документації. Студент представляє пояснювальну записку керівникові. Після перевірки керівник або допускає студента до захисту, або вимагає доробки тих або інших розділів. Одночасно здійснюється підготовка супровідної документації до кваліфікаційної роботи. У призначений час виконавець кваліфікаційної роботи демонструє керівникові Закінчена робота представляється разом з відгуком керівника завідувачу кафедрою.

На четвертому етапі проводиться підготовка доповіді й захист роботи. Підготовка до захисту включає:

- 1) підготовку презентації;
- 2) написання доповіді, розрахованої не більше, ніж на 5-7 хвилин.

Захист студента проводиться в заздалегідь призначений за графіком день, про що студент повинен бути попереджений не пізніше, ніж за місяць до захисту.

РОЗДІЛ 2. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗМІСТУ РОБОТИ

2.1 Тематика кваліфікаційних робіт

Орієнтовна тематика кваліфікаційних робіт повинна відповідати сучасним запитам музичного мистецтва, мистецької освіти та бути спрямованою на вирішення завдань пов'язаних з діяльністю викладача закладу вищої освіти. Теми кваліфікаційних робіт мають щорічно оновлюватись і відповідати напряму підготовки випускової кафедри (Дод.1).

Тему кваліфікаційних робіт магістрант обирає самостійно, керуючись пропозиціями наукового керівника. У таких випадках перевага надається темам, котрі продовжують тематику виконаної курсової роботи або безпосередньо пов'язані з місцем майбутньої професійної діяльності випускника. Під час вибору теми необхідно врахувати наявність власних наробок за обраною проблемою, можливість отримання й опрацювання відповідного практичного матеріалу.

Магістрант може запропонувати власну тему дослідження за умов відповідного обґрунтування її доцільності й погодження з керівником.

Тематика обраних студентами робіт та їх керівники затверджується наказом ректора університету за поданням вченої ради факультету, погодженим із завідувачем кафедри.

Обирають тему кваліфікаційної роботи за такими основними критеріями:

- актуальність;
- наявність теоретичної бази;

- можливість виконання її на кафедрі (згідно специфіки кваліфікаційної роботи) і доступ до потрібної інформації на об'єкті (музичні, драматичні та балетні театри та циркові структури);
- можливість упровадження результатів дослідження.

У назві не бажано використовувати ускладнену термінологію і уникати назв, що починаються зі слів: «Вивчення процесу...», «Проблеми ...», «Дослідження питання...», «Дослідження деяких шляхів...», «Деякі питання...», «Матеріали до вивчення...», «До питання...», що недостатньо відбивають сутність досліджуваної проблеми.

2.2 Зміст і структура кваліфікаційної роботи

Під час написання кваліфікаційної роботи здобувач має враховувати, що:

- кваліфікаційна робота є самостійною роботою і готується індивідуально;
- робота повинна бути спрямована на розв'язання конкретних теоретичних і практичних проблем у сфері музичної освіти та мистецької педагогіки;
- у кваліфікаційній роботі мають бути відомості про можливе практичне застосування результатів дослідження;
- кваліфікаційна робота повинна свідчити про вміння автора стисло, логічно й аргументовано викладати матеріал;
- у кваліфікаційній роботі слід робити посилання на авторів та джерела, з яких запозичено матеріал або окремі результати.

Якщо члени кваліфікаційної комісії виявлять запозичений матеріал – текст, таблиці, розрахунки, графіки тощо (плагіат) – без посилання на джерела, роботу не розглядатимуть надалі, а здобувач буде позбавлений права на повторний захист;

- текст кваліфікаційної роботи має бути без граматичних і стилістичних помилок, а оформлення роботи – відповідати вимогам цих Методичних рекомендацій;

- робота на здобуття освітнього ступеня «магістр» повинна бути виконана державною мовою.

2.2.1 Вимоги до змісту кваліфікаційної роботи

Оформлення та захист кваліфікаційних робіт здійснюється державною мовою.

Кожну частину кваліфікаційної роботи треба починати з нової сторінки.

Нумерація сторінок має бути наскрізною і подаватись арабськими цифрами без знаку №.

Першою сторінкою кваліфікаційної роботи є титульна сторінка, яку включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Кваліфікаційна робота виконується на аркушах паперу А4. Шрифт Times New Roman 14, міжрядковий інтервал – 1,5 см. Текст розміщується тільки на одному боці аркуша. Розташовувати текст на сторінці необхідно з урахуванням полів: зліва – 2,5 см, справа – 1,5 см; зверху, знизу – 2 см. Абзацні відступи – 1,25 см.

Текст кваліфікаційної роботи поділяють на розділи і підрозділи, обсяг якої має складати 2 розділи. Мінімальний обсяг основної частини кваліфікаційної роботи – 50-70 друкованих сторінок. До основної частини кількості сторінок роботи не входять – титульна сторінка та зміст, додатки, список використаної літератури, таблиці та малюнки.

Розділи кваліфікаційної роботи позначають арабськими цифрами. Номер розділу ставлять після слова розділ, яке також друкується великими літерами, після номеру крапку не ставлять.

Підрозділи нумеруються в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номеру розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. У кінці номеру підрозділу також повинна стояти крапка.

Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Відстань між заголовками та текстом повинна дорівнювати 2 інтервалам.

Оформлення розділів (підрозділів). Текст основної частини поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти. Заголовки структурних частин «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацу. Переноси слів у заголовках не дозволяються.

Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з кількох речень, їх розділяють крапкою.

Кожна структурна частина роботи починається з нової сторінки (крім назв підрозділів і пунктів у межах розділу). Не допускається розташування назв розділів, підрозділів, а також пунктів і підпунктів у нижній частині сторінки, якщо після неї міститься лише один рядок тексту.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати не більше ніж два інтервали.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знаку №.

Усі аркуші, на яких розміщені згадані структурні частини, нумерують.

Зразок

РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ МУЗИЧНОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ.

1.1. Сучасна система музичної освіти дітей шкільного віку.

Сучасний стан розвитку суспільства акумулює необхідність гуманізації освітнього процесу, визнання особистості головною цінністю буття, гармонії людини, природи й суспільства. Принцип гуманізації тісно взаємопов'язаний з особистісно-розвивальним, становлення якого поки що перебуває на початковому етапі.

2.2.2 Вимоги до структури кваліфікаційних робіт

Структура, зміст та обсяг кваліфікаційної роботи повинен забезпечити діагностику ступеня сформованості компетентностей щодо вирішення типових завдань діяльності згідно з вимогами стандартів вищої освіти, відповідати часу, виділеному навчальним планом освітньої програми на підготовку кваліфікаційної роботи, та індивідуальному завданню на кваліфікаційну роботу.

Кваліфікаційна робота може виконуватись у паперовому та/або електронному вигляді відповідно до рішення випускової кафедри.

Кваліфікаційна робота повинна мати такі основні структурні елементи:

- пояснювальна записка;
- завдання на кваліфікаційну роботу;
- зміст;
- перелік скорочень, умовних позначень, термінів (за необхідності);
- вступ;
- основна частина;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності).

ЗМІСТ подають на початку кваліфікаційної роботи після титульного аркуша, містить назву і нумерацію всіх структурних складових кваліфікаційної роботи (від вступу до додатків) із зазначенням номерів сторінок, з яких починається відповідна структурна складова кваліфікаційної роботи. Заголовки змісту повинні точно повторювати заголовки в тексті, скорочувати або давати їх за іншою редакцією, послідовністю і підпорядкованістю порівняно з текстом не можна.

ВСТУП. У вступі розкривається актуальність теми; аналізуються роботи науковців, мистецтвознавців, педагогів як вітчизняних так і зарубіжних, які займались чи займаються розробкою даної проблеми; формується об'єкт, предмет, мета, завдання, методи дослідження, наукова

новизна, теоретичне і практичне значення результатів роботи та апробація наукового дослідження, структура роботи.

У вступі обґрунтовується необхідність проведення дослідження в такому порядку.

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу існуючих теоретичних ідей, поглядів, концепцій, підходів, положень обґрунтовується актуальність і доцільність обраної теми дослідження.

Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним, достатньо кількома реченнями висловити головне: постановка проблеми, її сутність та ступінь дослідження у науковій літературі; прізвища авторів, що зробили найбільший внесок у розробку досліджуваної проблеми.

Мета і завдання дослідження. Мета наукової роботи – центральний елемент структури і найважливіший методологічний інструмент дослідження. *Мета дослідження* – це прогнозування результату, визначення оптимальних шляхів вирішення завдань в умовах вибору методів та прийомів дослідження. Для досягнення поставленої мети визначають завдання дослідження. Послідовність визначених завдань має бути такою, щоб кожне з них логічно впливало з попереднього.

Завдання дослідження подаються у формі перерахунку (вивчити..., встановити..., описати .., виявити... тощо).

Наприклад, завдання кваліфікаційного дослідження можуть включати наступні елементи:

- встановити сутність важливих понять, явищ, що входять до предмету дослідження;
- вивчити передовий музично-педагогічний досвід, аналіз наукової та навчально-методичної літератури з теми дослідження;
- висвітлити методика проведення уроків мистецтва в кінці ХХ століття;
- підготувати пропозиції щодо використання результатів дослідження у музично-педагогічному процесі.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що створює проблемну ситуацію й обране для вивчення.

Наприклад, об'єктами досліджень можуть бути: вивчення теорія та історія музичного виконавства; діяльність викладачів, учнів, педагогічні стосунки між суб'єктом і об'єктом навчально-виховної діяльності, особистістю і колективом тощо.

Предмет дослідження – міститься в межах об'єкта, відповідаючи на питання: «Яка частина об'єкта розкривається?». Предмет дослідження визначає тему магістерської роботи.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове, так як в об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага дослідника-магістранта.

Наступний обов'язковий елемент вступу – *вибір методів дослідження*, які є інструментом при відборі фактичного матеріалу та необхідні для досягнення поставленої мети. Методи дослідження або методи досягнення поставленої мети слід перераховувати не окремо від змісту роботи, а стисло й змістовно, визначаючи, що саме досліджувалося тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності й прийнятності вибору саме цих методів. Магістранти можуть використовувати відомі методики для розрахунку певних показників, проведення опитувань та ін. Водночас у цій рубриці необхідно вказати чиї методики були використані у магістерській роботі і для чого.

Наприклад, для вирішення поставлених завдань було використано такі методи та підходи:

- історико-культурний підхід – для аналізу процесу розвитку мистецьких технологій у контексті трансформацій культурно-мистецького простору другої половини ХХ – початку ХХІ ст.;
- системний підхід дозволив дослідити музичне мистецтво запорізького регіону як цілісне явище української та європейської культур;

- філософсько-естетичний підхід – при розгляді естетичних засад музично-освітніх концепцій;
- джерелознавчий підхід – при вивченні архівних матеріалів і друківаних джерел з історії культурного життя Запорізького краю; мистецтвознавчий, історичний та культурологічний підходи, завдяки чому було всебічно відтворено розвиток освіти в Україні;
- соціокультурний підхід – для встановлення місця музичної традиції в сучасному українському та європейському соціумі;
- жанрово-стильовий метод – для аналізу доробку запорізьких виконавців;
- метод теоретичного узагальнення – для підведення підсумків проведеного дослідження.

Найважливішим критерієм кваліфікаційної роботи магістра є її *новизна*. Тому кожен студент повинен уміти визначити новизну своєї кваліфікаційної роботи. Новизна складається з двох частин: теоретична та практична. Питання теоретичної новизни є одним з найбільш складних при захисті роботи магістра.

Найбільш часті помилки, що допускають здобувачі вищої освіти:

- новизна замінюється актуальністю теми;
- висновки носять констатуючий характер і являють собою самоочевидні твердження, з якими дійсно не можна сперечатися;
- немає зв'язку між отриманими раніше й новими результатами (немає наступності).

У ряді відомих наукових даних виділяють три рівні новизни:

- конкретизуючу: конкретизація відомих даних, поширення відомих результатів на новий клас об'єктів, систем на рівні деталізації (подальшого розвитку дістало ...);
- доповнюючу: розширення, доповнення відомих даних на рівні уточнення (удосконалено ...);
- перетворюючу на рівні відкриття, яка спирається на креативний тип мислення дослідника, евристичні методи вирішення проблематики,

неординарне її бачення, отримуючи нові концептуальні положення, розробляючи нові теорії, підходи, що кардинально змінюють наукове знання (вперше ...).

Приведемо деякі вирази, які можна використовувати при формулюванні наукової новизни:

- уперше формалізовано ...;
- розроблено метод ..., що відрізняється від ...;
- виведено залежність між ...;
- досліджено поведження ... і показано ...;
- дороблений (відомий) метод ... у частині ... і розповсюджений на новий клас систем ...;
- досліджено новий ефект ...;
- розроблено нову систему з використанням відомого принципу ...

Теоретичне значення дослідження. Подаються відомості про наукові результати досліджень. Подають коротку анотацію нових наукових положень (рішень), запропонованих студентом особисто. Необхідно показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (вперше одержано, удосконалено, дістало подальший розвиток). Кожне наукове положення чітко формулюють, відокремлюючи його основну сутність і зосереджуючи особливу увагу на рівні досягнутої при цьому новизни. Сформульоване наукове положення повинно читатися і сприйматися легко і однозначно (без нагромодження дрібних і таких, що затемнюють його сутність, деталей та уточнень). У жодному випадку не можна вдаватися до викладу наукового положення у вигляді анотації, коли просто констатують, що в дослідженні зроблено те й те, а сутності і новизни положення із написаного виявити неможливо.

Практичне значення дослідження. Подаються відомості про практичне використання результатів досліджень або рекомендації щодо їхнього використання.

Апробація результатів дослідження. Вказується, на яких семінарах, студентських та наукових конференціях оприлюднено результати досліджень.

Остаточне редагування вступної частини доцільно виконувати на завершальній стадії дослідження, коли досліджувана проблема постає перед автором у повному обсязі.

Завдання, об'єкт і предмет дослідження повинні відповідати структурі роботи й затверженому змісту. Наповнення кожної частини кваліфікаційної роботи має визначатися її темою.

Вступна частина завершується розкриттям структури роботи, наведенням переліку її структурних елементів і обґрунтуванням послідовності їх розташування. Вказують загальну кількість додатків, рисунків, таблиць, Наприклад: кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (75 найменувань) та 8 додатків. Загальний обсяг кваліфікаційної роботи – 70-100 сторінок комп'ютерного тексту, містить 8 таблиць і 12 рисунків. Обсяг вступу – 3-5 сторінок.

ОСНОВНА ЧАСТИНА кваліфікаційної роботи має містити виклад теоретико-методичних положень і проблемних питань з обраної теми, наукове обґрунтування та приклади практичного застосування заходів, які пропонуються для розв'язання порушених проблем. Вона складається з розділів та підрозділів. Кожний розділ закінчується стислими висновками про одержані наукові та практичні результати розкриті в розділі.

Спершу визначають головну ідею розділу і складають тези, підтверджені фактами, думками різних авторів, результатами анкетування чи експерименту, аналізом досвіду. Розділи присвячують вичерпному й повному викладу результатів власних досліджень.

У розділах основної частини подають матеріал, наприклад, у такій послідовності (кожна галузь науки має певну специфіку)

РОЗДІЛ 1. Огляд літератури за темою і вибір напрямів досліджень; автор роботи окреслює основні етапи розвитку наукової думки зі своєї

проблеми, стисло аналізуючи роботи попередників, висвітлює ті питання, що залишилися невирішеними, та визначає свою роль у розв'язанні проблеми.

Бажано закінчити цей розділ коротким резюме щодо необхідності проведення свого дослідження. Загальний обсяг огляду літератури не повинен, зазвичай, перевищувати 20% обсягу основної частини кваліфікаційної роботи.

РОЗДІЛ 2. Виклад загальних підходів і основних методів досліджень, опис теоретичних і (або) експериментальних досліджень (розробка робочої програми і методичного забезпечення курсу); здобувач обґрунтовує вибір напряму дослідження, називає методи вирішення завдань і їх порівняльні оцінки, розробляє загальну методику проведення емпіричних досліджень. Також у 2 розділі відбувається аналіз і узагальнення результатів досліджень з висвітленням новизни. Слід оцінити повноту й достовірність одержаних у роботі результатів, порівняти їх із даними аналогічних досліджень інших авторів.

Кожний розділ основної частини завершується висновками із стислим викладенням наведених у розділі науково-практичних результатів, що дасть змогу вивільнити загальні висновки від другорядних подробиць.

ВИСНОВКИ. У висновках викладають найважливіші наукові та практичні результати роботи. Вони обов'язково повинні відповідати меті та конкретним завданням, визначеним і сформульованим у вступі. Текст висновків можна поділити на пункти. У першому пункті висновків оцінюють одержані результати та їх відповідність сучасному рівню наукових знань. Далі висновки мають показати результати реалізації поставлених завдань, зазначених у вступі. Усе це дасть змогу авторові показати, що сформульованої у вступі мети досягнуто. Варто наголосити на окремих важливих здобутих результатах, обґрунтувати їх достовірність, подати відомості про використання результатів дослідження або пропозиції щодо можливих галузей або сфер використання результатів роботи, викласти наукову значущість роботи, бажано надати рекомендації та пропозиції щодо досліджуваної

проблеми, а також визначити доцільність продовження досліджень за відповідною тематикою.

Кількість висновків не може бути меншою, ніж кількість завдань дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ. У процесі виконання кваліфікаційної роботи магістранти повинні використовувати монографії, фахові журнали, періодичні видання, законодавчу базу, матеріали виробничої практики, Інтернет та інші сучасні джерела інформації. При написанні роботи магістранту необхідно обов'язково посилатися на наукову літературу та джерела, з яких взято фактичні дані, висновки чи узагальнення.

З кількох можливих способів упорядкування матеріалу у списку (за алфавітом, за порядком згадування, за видом джерела) найбільш вживаним є розміщення прізвищ авторів або назв творів за алфавітом. Кількість використаних джерел, зазвичай, може бути: не менше 30-50 у кваліфікаційній роботі другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Бібліографічний опис джерел та літератури складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної або видавничої справи. Зокрема, потрібну інформацію можна одержати із стандарту: Інформація та документація Бібліографічне посилання Загальні положення та правила складання ДСТУ 8302:2015. Вид. офіц. [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.: URL: http://knmu.kharkov.ua/attachments/3659_8302-2015.PDF

Цей стандарт є регламентуючим документом для оформлення бібліографічних посилань та бібліографічних списків посилань у наукових роботах. Він встановлює види бібліографічних посилань, правила та особливості їхнього складання й розміщення в документах. Згідно із наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40 (zareestrovano в Мін'юсті 3 лютого 2017 р. № 155/30023) МОН України спростило вимоги до оформлення списку використаних джерел. Зокрема, на вибір можна використовувати Національний стандарт України «Інформація та

документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015» або один із стилів, віднесених до рекомендованого переліку стилів оформлення списку наукових публікацій, які є загальнозживаними в зарубіжній практиці оформлення наукових робіт.

Приклади оформлення бібліографічного опису в списку використаних джерел представлено в додатку Г.

Нумерація джерел проставляється вручну. Не використовуйте автонумерацію та автоматично генеровані кінцеві посилання.

Джерела іноземною мовою розміщуються після всіх джерел кирилицею, виключенням є коли список формується у порядку появи посилання в тексті.

ДОДАТКИ. За необхідності до додатків доцільно включати допоміжний матеріал: зразки заповнених анкет, укладені словники, реєстри, листування, документи, фольклорні записи, малюнки творчих завдань; іншого інформаційного матеріалу, що використовувався чи розроблявся автором для підтвердження ефективності результатів дослідження.

Додатки потрібно оформлювати як продовження рукопису на подальших сторінках, розташовуючи відповідно до появи посилань на них у тексті. Додатки повинні мати спільну з рукописом наскрізну нумерацію сторінок.

На кожний додаток повинно бути посилання в тексті, наприклад, «... описано в інструкції користувача (дод. Б)». При повторному згадуванні використовують вислів «(див. додаток Б)». Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Е, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ђ.

2.2.3. Вимоги до оформлення ілюстрацій, таблиць та формул

Ілюстрації (креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми, фотознімки) потрібно розташовувати безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації повинні бути посилання у тексті.

Якщо ілюстрації створені не автором роботи, необхідно зробити певні посилання, дотримуючись вимог чинного законодавства щодо авторських прав.

Креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми, які містяться у тексті, повинні відповідати вимогам державних стандартів.

Ілюстрації повинні мати назву, яку розташовують безпосередньо під зображенням. За необхідності під ілюстрацією розміщують пояснювальні дані (надпис). Ілюстрації позначаються словом «Рисунок...», яке разом із назвою ілюстрації розташовують після пояснювальних даних. Наприклад: «Рисунок 4.2. Діаграма розвитку...» або «Рис. 4.2. Діаграма розвитку...».

Ілюстрації потрібно нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках.

Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

Кваліфікаційну роботу оцінюють також за рівнем бібліографічного апарату, який характеризує використання автором джерела. Саме тому при написанні роботи магістрант обов'язково повинен посилатися на різні джерела (монографії, посібники, статті тощо), що дозволить проконтролювати достовірність наведених ним відомостей.

Посилання необхідно виконувати за такими формами:

- текст цитати починається і закінчується лапками та наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку;
- цитування має бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, наприкінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;
- кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

–при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід здобувачі подають у роботі частину авторського тексту у власній інтерпретації, але теж з посиланням на джерело. При посиланні на мережеві видання спочатку зазначається назва джерела за описаними вище правилами, а потім вказується лінк.

РОЗДІЛ 3. ПІДГОТОВКА ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Порядок проведення та процедура захисту кваліфікаційної роботи визначаються вимогами положення про «Порядок створення та організацію роботи Екзаменаційних комісій з атестації здобувачів вищої освіти в БДПУ» з урахуванням особливостей, визначених цими Методичними рекомендаціями щодо виконання та захисту кваліфікаційних робіт.

Права і обов'язки магістранта

Здобувачам для виконання кваліфікаційної роботи призначаються наукові керівники. Керівництво написанням кваліфікаційних робіт доручається компетентним викладачам, які мають науковий ступінь. Керівників кваліфікаційних робіт затверджують на засіданні кафедри (розділ 2).

Магістрант виконує такі функції:

- визначається з темою кваліфікаційної роботи відповідно до освітньо-професійної програми;
- разом з керівником формує завдання магістерської роботи;
- складає індивідуальний план роботи і відповідає за його вчасне виконання;
- добирає і опрацьовує нормативні документи, навчальну, наукову й довідкову літературу та інші джерела;
- критично аналізує позиції різних авторів на проблеми, що мають безпосереднє відношення до роботи та визначає своє особисте ставлення до них;
- узагальнює матеріали та застосовує сучасні методи і методики наукових досліджень;

- використовує набуті в процесі навчання теоретичні знання, практичні навички;
- опановує методику досліджень стосовно, об'єкта, предмета дослідження, мети, завдань;
- знаходить аналоги розв'язання проблеми у вітчизняній та зарубіжній практиці, адаптує їх до конкретного предмета (об'єкта) дослідження; самостійно приймає оптимальні рішення;
- у період практики на основі теоретичних положень та методики досліджень ґрунтовно і всебічно вивчає стан справ у реальних умовах з предмету досліджень та добирає фактичний матеріал;
- на основі теоретичних положень (перший розділ) та фактичного стану справ з предмету досліджень (другий розділ) пропонує свої шляхи вирішення проблеми, робить висновки і подає керівникові на перевірку;
- усуває суттєві недоліки, що виявились у процесі попереднього захисту на кафедрі;
- отримує відгук керівника кваліфікаційної роботи;
- використовуючи сучасні інформаційні технології, готує презентацію кваліфікаційної роботи, яку демонструє під час попереднього захисту на кафедрі, а в подальшому на засіданні ЕК;
- отримує рецензію на роботу від науково-педагогічного працівника та готує відповіді на зауваження;
- подає електронну версію кваліфікаційної роботи відповідальному для перевірки на плагіат не пізніше, ніж за місяць до захисту перед ЕК;
- несе персональну відповідальність за наявність академічного плагіату у кваліфікаційній роботі;
- доповідає на засіданні ЕК відповідно до графіка, встановленого деканатом факультету.

Здобувач повинен виконувати перераховані вище функції у строки, встановлені керівником. Здобувач магістратури несе особисту

відповідальність за якість виконання, автентичність роботи та своєчасність підготовки матеріалів.

Науковий керівник зобов'язується:

- допомогти магістранту визначитись із темою і науковим апаратом дослідження;
- надавати консультації щодо написання роботи у заздалегідь визначені й обумовлені з магістрантом дні й години;
- сприяти використанню сучасних технологій у процесі опрацювання практичних результатів;
- стимулювати і готувати магістрантів до участі у науково-методичних семінарах, круглих столах, наукових конференціях з метою апробації, презентації та поширення результатів наукового пошуку;
- сприяти написанню магістрантами статей у наукові фахові видання;
- підготувати рецензії на статті магістранта;
- написати відгук на кваліфікаційної роботу та допомогти здобувачові із пошуком зовнішнього рецензента;
- організовувати та систематично проводити роботу зі здобувачами з метою забезпечення вільного володіння ними українською науковою фаховою термінологією та культури підготовки дослідження державною мовою.

3.1. Підготовка до захисту кваліфікаційної роботи

Кафедра теорії та методики навчання мистецьких дисциплін здійснює контроль за написанням кваліфікаційних робіт. З цією метою здобувачі вищої освіти проходять попередній захист відповідно до складеного графіку та на засіданні кафедри керівники звітують про перебіг написання здобувачами кваліфікаційних робіт.

Виконана кваліфікаційна робота подається науковому керівникові для відгуку. Отримавши відгук наукового керівника, здобувач подає кваліфікаційну роботу на кафедру та рецензування.

Якщо здобувач не з'явився на попередній захист без поважних причин, кафедра має право не допустити його до захисту як такого, що не виконує навчальний план. Не пізніше, ніж за п'ять днів до захисту кваліфікаційна робота разом із рецензією, відгуком наукового керівника передається в деканат для Екзаменаційної комісії.

Умови допуску здобувача до захисту кваліфікаційної роботи:

- вчасно затверджені тема кваліфікаційної роботи і науковий керівник;
- відсутність академічної та інших видів заборгованості перед закладом освіти;
- успішний передзахист кваліфікаційної роботи;
- наявність оформленої за всіма вимогами та прошитої відповідним чином кваліфікаційної роботи;
- наявність відгуку наукового керівника і зовнішньої рецензії на кваліфікаційну роботу (після перегляду кваліфікаційної роботи рецензент складає письмовий висновок на спеціальному бланку).

До захисту кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти готує доповідь (до 8 хвилин). У ній мають бути висвітлені такі питання кваліфікаційної роботи:

- обґрунтування актуальності теми дослідження;
- мета, завдання, об'єкт, предмет;
- методи дослідження;
- результати дослідження;
- основні висновки та рекомендації щодо впровадження результатів дослідження.

У доповіді повинні міститися також і відповіді на зауваження наукового керівника та рецензента. Доповідь може супроводжуватися ілюстраціями, таблицями, графіками, презентаціями тощо.

Поради до презентації кваліфікаційної роботи

Презентація виступу на захисті кваліфікаційної роботи зазвичай не повинна перевищувати 15-17 слайдів (максимум 2 слайди на хвилину промови). Тло слайдів презентації бажано обрати одне для всієї презентації.

Можна скористатися шаблонами, які містить програма. Бажано, щоб кольори схем, діаграм, малюнків були яскравішими за тло, а отже, краще використовувати світле тло з невеликою кількістю декоративних елементів.

Бажано не використовувати складних прописних шрифтів, розмір шрифтів має бути не менше, ніж 20-22 пунктів. В одному слайді доцільно вміщувати не більше, ніж 12-15 рядків тексту.

Рекомендується у презентацію внести наступне:

- короткий теоретичний вступ (проаналізувати стан розробки проблеми) (1 слайди);
- об'єкт і предмет дослідження, мета та задачі дослідження (1 слайд);
- результати теоретичного аналізу проблеми (2-3 слайди);
- опис результатів емпіричного дослідження (4-6 слайдів);
- практичні розробки (технології, засоби, програми, рекомендації) (2 слайди);
- висновки (1-2 слайди).

Класичні помилки презентування роботи:

- забагато слайдів;
- забагато матеріалу на слайді;
- дуже швидко йдуть слайди;
- малий шрифт;
- тло слайду (шаблон) зливається з текстом або надміру яскраве, відволікає увагу;
- надмірне «декорування»;
- невиправдане використання ефектів анімації;
- магістрант читає текст зі слайду;
- магістрант говорить в напрямку до екрана, а не на аудиторію.

Процедура захисту включає:

- оголошення відгуку наукового керівника або його виступ;
- оголошення рецензії рецензента;
- доповідь здобувача про зміст роботи;
- запитання до автора;

- відповіді здобувача на запитання членів ЕК та присутніх осіб, а також відповіді на зауваження наукового керівника та рецензента;
- заключне слово здобувача;
- рішення комісії про оцінку роботи (оголошується після захисту).

На всі зауваження у відгуках та рецензіях, а також у виступах під час захисту кваліфікаційної роботи доповідач зобов'язаний дати вичерпні відповіді.

Оцінка виставляється на закритому засіданні ЕК і оголошується її головою доповідачам і всім присутнім на відкритому засіданні.

3.2 Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи

Оцінювання кваліфікаційної роботи здійснюється ЕК за національною шкалою, 100 бальною шкалою та шкалою ECTS.

При оцінюванні кваліфікаційної роботи ЕК враховує три основних компоненти:

1 – вагомість отриманих наукових результатів та якість оформлення кваліфікаційної роботи;

2 – презентацію та представлення результатів роботи під час офіційного захисту;

3 – оприлюднення результатів кваліфікаційної роботи.

У процесі визначення оцінки враховується ряд важливих показників якості кваліфікаційної роботи.

Змістовні аспекти роботи: актуальність обраної теми дослідження; спрямованість роботи на розробку реальних практичних рекомендацій; відповідність логічної побудови роботи поставленим цілям і завданням; застосування при аналізі матеріалу з музичної педагогіки; глибина проведення дослідження; виявлений економічний ефект; наявність альтернативних підходів до вирішення визначених проблем, рівень їх обґрунтування; інноваційний характер та оригінальність запропонованих рішень (для кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти); ступінь самостійності проведення дослідження; рівень викладення роботи та її загальне оформлення.

Якість захисту роботи: уміння стисло, послідовно й чітко викласти сутність і результати дослідження; здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди; загальний рівень підготовки здобувача, володіння культурою презентації; наявність наочного матеріалу.

№ з/п	Критерії оцінювання	Кількість балів
1.	<p>Вагомість отриманих наукових результатів:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● точність та коректність формулювань наукових положень та висновків, ● наукова новизна та практична значущість, ● актуальність обраної теми наукового дослідження, ● чіткість постановки мети та завдань кваліфікаційної роботи та повнота їх реалізації, ● адекватність обраних методів наукового дослідження, ● обсяг отриманих експериментальних даних та глибина їх інтерпретації, ● дотримання наукового стилю викладу інформації. 	До 50 балів
2.	Якість оформлення кваліфікаційної роботи відповідно до встановлених вимог	До 10 балів
3.	Представлення результатів кваліфікаційної роботи на офіційному захисті (якість доповіді та мультимедійної презентації, відповіді на запитання)	До 30 балів
4.	<p>Оприлюднення результатів кваліфікаційної роботи:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● участь у наукових конференціях, конкурсах студентських наукових робіт, ● наявність наукової публікації за результатами кваліфікаційної роботи (у друкованому чи електронному виданні), ● упровадження результатів наукової роботи в практику 	До 10 балів
	Максимальна оцінка	100 балів

Відмінно (90-100 балів). Тема кваліфікаційної роботи розкрита творчо, вказано на історію питання, надана критична оцінка основних проблем і розглянуті способи їх вирішення. Проведено аналіз практичного матеріалу з використанням сучасних технологій. Основні результати досліджень знайшли відображення в науковій статті. Оформлення кваліфікаційної роботи відповідає встановленим вимогам. Доповідь здобувача вищої освіти і відповіді на запитання були логічними, аргументованими.

Береться до уваги оцінка, яка виставлена науковим керівником та рецензентом.

Добре (65-89 балів). Тема роботи розкрита, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру: у теоретичній частині поверхово зроблений аналіз літературних джерел, недостатньо використані інформаційні матеріали, які аналізувалися, мають місце окремі зауваження в рецензії та відгуку, доповідь логічна, відповіді на запитання членів ЕК, в основному, правильні, робота оформлена в межах вимог.

Задовільно (50-64 балів). Тема кваліфікаційної роботи, в основному, розкрита, але мають місце недоліки змістовного характеру: нечітко сформульована мета роботи, у теоретичному розділі недостатній аналіз літературних джерел, в аналітичній частині є надлишок елементів описовості, добір інформаційних матеріалів не завжди обґрунтований, заходи і пропозиції, що містяться в другому розділі, обґрунтовані непереконливо, відгук і рецензія містять окремі зауваження, не всі відповіді на запитання членів ЕК правильні або повні. Є зауваження щодо оформлення роботи.

Незадовільно, з можливістю повторного захисту (35-50 балів). Нечітко сформульована мета кваліфікаційної роботи. Розділи погано пов'язані між собою. Відсутній огляд сучасних літературних джерел. Аналіз виконаний поверхово, переважає описовість, пропоновані заходи випадкові, з аналізу не впливають. Погане оформлення роботи, відсутні ілюстрації до захисту. Відповіді на запитання членів ЕК неточні або неповні.

Незадовільно (1-34 балів). Робота виконана не у відповідності до поставлених вимог, або відсутня взагалі.

Кваліфікаційна робота до захисту не допускається в наступних випадках:

- подана науковому керівникові на перевірку або на будь-який подальший етап проходження з порушенням строків, установлених регламентом;
- написана на тему, яка своєчасно не була затверджена наказом по ЗВО, або зміст роботи не відповідає темі дослідження;
- зміст, структура та оформлення не відповідає основним вимогам до написання кваліфікаційної роботи.

3.3 Академічна доброчесність під час виконання кваліфікаційної роботи

Під час роботи над дослідженням необхідно дотримуватися принципів академічної доброчесності, яка передбачає сумлінне і вчасне виконання обов'язків здобувача вищої освіти.

Згідно положення «Про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських та інших робіт на наявність плагіату» «Про академічну доброчесність у Бердянському державному педагогічному університеті» (протокол №1 від 23.08.2019 року) під «академічним плагіатом» розуміється навмисне відтворення здобувачем вищої освіти у письмовій або електронній формі чужого твору, опублікованого на паперовому або офіційно оприлюдненого на електронному носії, повністю або частково, під своїм іменем без посилання на автора.

Зазначимо, що академічним плагіатом є:

- відтворення в тексті наукової роботи (без змін, з незначними змінами, або в перекладі тексту іншого автора (інших авторів), обсягом від речення і більше, без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту;
- відтворення в тексті наукової роботи, повністю або частково, тексту іншого автора (інших авторів) через його перефразування чи довільний переказ без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту;

- відтворення в тексті наукової роботи наведених в іншому джерелі цитат із третіх джерел без вказування, за яким саме безпосереднім джерелом наведена цитата;
- відтворення в тексті наукової роботи наведеної в іншому джерелі науково-технічної інформації (крім загальновідомої) без посилання на джерела з яких взята ця інформація;
- відтворення в тексті наукової роботи оприлюднених творів мистецтва без зазначення авторства цих творів мистецтва.
- компіляція – створення значного масиву тексту шляхом копіювання із різних джерел без внесення в нього правок, посилань на авторів [там же].

Для визнання компіляційного твору об'єктом авторського права, він повинний мати творчий характер, тобто містити такі необхідні елементи, як: вступні статті, передмови, висновки, коментарі, примітки тощо, для того щоб продемонструвати високий рівень обізнаності укладача у темі компіляції [там же].

Перед попереднім захистом усі кваліфікаційні роботи проходять перевірку на плагіат. Для цього здобувачі вищої освіти передають для перевірки електронні варіанти кваліфікаційних робіт своїм науковим керівникам за 14 днів до попереднього захисту. Науковий керівник завантажує електронний варіант до системи здійснення перевірки роботи на наявність плагіату за допомогою онлайн-сервісів пошуку плагіату.

Після перевірки кваліфікаційної роботи здобувача на плагіат завідувач випускової кафедри видає у триденний термін довідку про результати перевірки. Довідка додається до кваліфікаційної роботи та є обов'язковим документом для допущення до захисту.

Науковий керівник несе відповідальність за перевірку роботи здобувача у встановлені терміни, прийняття рішення щодо доопрацювання та повторну перевірку на плагіат, а також про допуск роботи до попереднього захисту. У випадку виявлення низького відсотка нового матеріалу (нижче 85%) у кваліфікаційній роботі здобувача (на підставі довідки), науковий керівник

попереджає про це автора (здобувача) й ініціює рішення про недопущення його роботи до захисту та її доопрацювання, а у випадку незгоди автора – інформує службовою запискою декана факультету, на якому навчається здобувач.

Типові помилки в написанні та оформленні роботи

1. Оформлення роботи не відповідають вимогам.
2. У роботі відсутні посилання на першоджерела або вказані не ті, з яких запозичена інформація.
3. Наявність в бібліографії робіт, на які відсутні посилання в самій роботі.
4. Бібліографічний опис джерел не відповідає вимогам державного стандарту.
5. Зміст роботи не відповідає темі кваліфікаційної роботи або не розкриває її в основній частині.
6. У сформованих розділах (підрозділах) не розкрито реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта.
7. Висвітлення актуальності багатослівне, без зазначення сутності проблеми або наукового завдання.
8. Мета дослідження не пов'язана з проблемою.
9. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу не співвідносяться між собою як загальне і часткове.
10. Має місце збіг формулювання проблеми, мети, задач роботи.
11. Не зроблено глибокого і всебічного аналізу сучасних офіційних і нормативних документів, нової спеціальної літератури (останні 5-7 років) з теми дослідження.
12. Аналітичний огляд вітчизняних і зарубіжних публікацій з теми роботи має форму анотованого списку і не відображає рівня досліджуваності проблеми.
13. Автор не виявив самостійності, робота являє собою компіляцію або плагіат.

14. Автор використовує методики без посилань на джерело їх отримання або їх автора.
15. У роботі відсутній досконалий опис процедури проведення дослідження: за наведеним описом відтворення процедури є неможливим.
16. У роботі відсутня інтерпретація отриманих результатів висновки побудовані як констатація первинних даних.
17. Отримані результати автор не співвідносить з результатами інших дослідників, роботи яких він обговорював у теоретичній частині.
18. Відсутність власних поглядів автора на проблему та шляхи її вирішення.
19. Кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають поставленим завданням.

4.СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Авраменко О.В. Вимірювання в освіті : підручник. Кіровоград. 2011. 360 с.
2. Бібліографічне оформлення наукових робіт : метод. рек. / укл.: Лобановська І.Г., Помчалова О.Г., Грудініна Н.Д. ; НАПН України, Держ. наук.- пед. б-ка України ім. В.О.Сухомлинського. Київ, 2015. 90 с.
3. Еко Умберто Як написати дипломну роботу : Гуманітарні науки: посібник / перекл. О. Глотов. Тернопіль : Мандрівець, 2007. 224 с.
4. Закон України «Про вищу освіту» / Верховна Рада України; Закон від 01.07.2014 № 1556-VII. Редакція від 30.11.2016. URL: <http://surl.li/fnlcr>. (дата звернення 02.12.2022).
5. Лупаренко Л. А. Інструментарій виявлення плагіату в наукових роботах: аналіз програмних рішень. Інформаційні технології і засоби навчання, 2014, Том 40, №2. С. 151-169.
6. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації / укл.: Боженко О. та ін. ; Науково-технічна бібліотека ім. Г.І.Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»; Українська бібліотечна асоціація. Київ : УБА, 2016. 117 с.
7. Навчання здобувачів академічній доброчесності у бібліотеці ВНЗ : методичні поради / укл.: Л.В.Савенкова, С.О.Чуканова ; редкол.: В.С.Пашкова, О.В.Воскобойнікова-Гузєва, Я.Є.Сошинська ; Українська бібліотечна асоціація. Київ : УБА, 2016. 39 с.

5. ДОДАТКИ

Додаток 1

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ

1. Використання сервісів дистанційного навчання у процесі підготовки бакалаврів освіти зі спеціальності Середня освіта (Музичне мистецтво) у педагогічних ЗВО.
2. Підготовка майбутніх викладачів музичного мистецтва до використання цифрових освітніх платформ у професійній діяльності.
3. Удосконалення методичного забезпечення дисципліни (назва дисципліни за навч. планом) для бакалаврів освіти з використанням цифрових освітніх платформ.
4. Удосконалення методичного забезпечення дисципліни (назва дисципліни за навч. планом) в умовах дистанційного навчання бакалаврів освіти (магістрів освіти).
5. Підготовка майбутніх викладачів музичного мистецтва до організації дистанційного навчання бакалаврів освіти.
6. Підготовка майбутніх викладачів музичного мистецтва до використання технологій змішаного навчання.
7. Формування інструментально-виконавської компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі фортепіанної підготовки.
8. Формування педагогічної культури майбутніх учителів музичного мистецтва.
9. Підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до проведення музично-виховних шкільних заходів.
10. Формування «педагогічного артистизму» як складової професійної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва.
11. Формування професійної толерантності майбутніх учителів музичного мистецтва.
12. Підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до організації гурткової роботи в загальноосвітній школі.
13. Становлення і розвиток мистецької педагогіки в Україні кінця XIX – початку XX століття.

14. Формування національної самосвідомості майбутніх учителів мистецтва засобами українського музичного фольклору.

Додаток 2

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

(Приклади оформлення списку використаних джерел, відповідно до ДСТУ 8302:2015)

- 1.Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: монографія. Харків: Право, 2005. 304 с. (однотомні видання, один автор)
- 2.Петрик О. І. Шлях до цінової стабільності: світовий досвід і перспективи для України: монографія / відп. ред. В. М. Геєць. Київ: УБС НБУ, 2008. 369 с. (однотомні видання, автор та упорядник)
- 3.Laplace P. S. A philosophical essay on probabilities / trans.: F. W. Truscott, F. L. Emory. Original work published 1814. New York, NY: Dover, 1951. 196 p. (однотомні видання, автор та перекладач)
- 4.Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. / Нац. акад. прав. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2016. Т. 1: Історія держави і права України. 848 с. (багатотомні видання)
- 5.Кравчук В. М. Припинення корпоративних правовідносин в господарських товариствах: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.03 / Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2010. 36 с. (автореферати дисертацій)
- 6.Костенко В. О. Економіко-правове забезпечення використання та охорони земель: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2015. 183 с. (дисертації)
- 7.Наукове товариство ім. Шевченка. Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7. (архівні документи)
- 8.Тацій В. Я. Повертаючись до питання боротьби зі злочинами у сфері приватизації. Тацій В. Я. Вибрані статті, виступи, інтерв'ю. Харків: Право, 2010. С. 221–229. (частини видання, розділ книги)

9. Данильян О. Г., Дьобань О. П. Досвід удосконалення органів державної влади в європейських країнах та можливості його використання в Україні. Проблеми розбудови державності та народовладдя в Україні: матеріали XXII Харків. політолог. читань (м. Харків, 21 трав. 2009 р.). Харків, 2009. С. 47–49. (тези, доповідь)
10. Гетьман А. П., Лозо В. І. Державно-правові проблеми подолання екологічної кризи в епоху глобалізації. *Проблеми законності*. Харків. 2013. Вип. 123. С. 65–77. (стаття з продовжуваного видання)
11. Петришин О., Серьогіна С. Змішана республіканська форма державного правління: питання теорії та практики. *Право України*. 2009. № 10. С. 57–60. (стаття з періодичного видання)
12. Гетьман Є. А. Підзаконні нормативно-правові акти органів виконавчої влади України та іноземних держав: порівняльна характеристика. Теорія і практика правознавства: електрон. наук. фахове вид. 2016. Вип. 1 (9). URL: <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/66302> (дата звернення: 17.06.2016). (електронні ресурси)

Форма завдання на кваліфікаційну роботу

Бердянський державний педагогічний університет
Факультет психолого-педагогічної освіти та мистецтв
Кафедра теорії та методики навчання мистецьких дисциплін
Освітній ступінь магістр
Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

ЗАТВЕРДЖУЮ

зав. кафедри теорії та
методики навчання
мистецьких дисциплін

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТР**

(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

1. Тема роботи _____

керівник роботи _____,

(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від “__” _____ 20__ року №__

2. Строк подання студентом проєкту _____

3. Вихідні дані до проєкту

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

5. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка

Здобувач вищої освіти

(підпис)

(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Керівник роботи

(підпис)

(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

В І Д Г У К

КЕРІВНИКА

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Здобувача вищої освіти _____

(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Факультет психолого-педагогічної освіти та мистецтв _____

Кафедра теорії та методика навчання мистецьких дисциплін

Група _____ відділення _____

Освітній ступінь _____ магістр _____

Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Назва теми _____

Керівник _____

(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ, науковий ступінь, наукове звання)

ОЦІНКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

№	Показники	Оцінка				
		5	4	3	2	1
1.	Актуальність тематики роботи	√				
2.	Глибина аналізу сучасного стану питання та обґрунтування мети дослідження, якість огляду і аналізу літератури, коректність цитувань і посилань на наведені в тексті цитати інших авторів	√				
3.	Рівень та коректність використання в роботі методів теоретичного та практичного дослідження	√				
4.	Ступінь науковості: оригінальність та новизна отриманих наукових, педагогічних результатів та проектних рішень	√				
5.	Ясність, чіткість, послідовність й обґрунтованість викладення матеріалу;	√				

	переконливість аргументації; стислість і точність формулювань; конкретність викладення результатів дослідження; обґрунтованість рекомендацій та пропозицій					
6.	Використання сучасного забезпечення, цифрових технологій в роботі	√				
7.	Якість оформлення пояснювальної записки (загальний рівень компетенції, стиль викладання матеріалу, якість ілюстрацій, відповідність вимогам стандарту щодо оформлення роботи)	√				
8	Ступінь апробації: опубліковано або підготовлена стаття, зроблено доповідь на конференції по темі роботи	√				
9.	Ступінь самостійності та творчої участі магістранта в роботі	√				
ПІДСУМКОВА ОЦІНКА		«ВІДМІННО»				

Відзначені переваги виконаної роботи:

У кваліфікаційній роботі розглядаються питання _____.

Під час вирішення поставлених у роботі завдань, проаналізовано _____. За час роботи над кваліфікаційною роботою __ П.І. _____ вияв (ла) себе як вдумливий, завзятий, самостійний фахівець. Робота проходила в безпосередньому контакті з викладачами кафедри теорії та методики навчання мистецьких дисциплін, в якій магістрант показав себе комунікабельною, рішучою людиною. Автор продемонстрував(ла) _____ рівень знань і дослідницьких умінь. Слід зазначити якість оформлення пояснювальної записки, логічність й обґрунтованість викладу матеріалу, уміння робити висновки.

Кваліфікаційна робота __ П.І. _____ виконана відповідно до отриманих завдань і задовольняє вимогам за обсягом і змістом.

__ П.І. _____ за час виконання кваліфікаційної роботи виявив(ла) себе цілеспрямованим, вдумливим, наполегливим у досягненні поставлених завдань, самостійним фахівцем.

Висновок: Вважаю, що Кваліфікаційна робота __ П.І. _____ заслуговує оцінки « _____ », а її автор присвоєння освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю 014 Середня освіта (музичне мистецтво).

« _____ » _____ 20__ р. Керівник _____ (підпис) _____ (Ім'я, ПРИЗВИЩЕ)

РЕЦЕНЗІЯ
на кваліфікаційну роботу

(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

на тему: _____

подану на здобуття освітнього ступеня магістр

Текст рецензії на кваліфікаційну роботу

Тема кваліфікаційної роботи

В роботі (П.І. студента) ...

У роботі розглянуті питання ..., які спрямовані на ...

В цілому, робота (П.І. студента) ...

Слід зазначити ...

Вважаю, що кваліфікаційна робота (П.І. студента) заслуговує оцінки «_____», а її автор присвоєння освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю 014 Середня освіта (музичне мистецтво).

Рецензент

(підпис)

(посада, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Форма титульного листа пояснювальної записки

**Бердянський державний педагогічний університет
Факультет психолого-педагогічної освіти та мистецтв
Кафедра теорії та методика навчання мистецьких дисциплін**

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістр зі спеціальності
014 Середня освіта (Музичне мистецтво)**

на тему _____

Виконав: здобувач вищої освіти
_____ курсу, групи _____
Спеціальності 014 Середня освіта (Музичне
мистецтво)

(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Керівник _____
(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Рецензент _____
(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Бердянськ – 20__ року

БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

Направляється здобувач вищої освіти _____ П.І. до захисту кваліфікаційної роботи за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) на тему:

Кваліфікаційна робота і рецензія додаються.

Декан факультету _____

(підпис)

Довідка про успішність

_____ П.І. за період навчання на факультеті психолого-педагогічної освіти та мистецтв з 202_ року до 202_ року повністю виконав навчальний план за спеціальністю з таким розподілом оцінок за:

національною шкалою: відмінно _____%, добре _____%, задовільно _____%;
шкалою ECTS: А _____%; В _____%; С _____%; D _____%; E _____%.

Секретар факультету _____

(підпис)

(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Висновок керівника кваліфікаційної роботи

Здобувач вищої освіти _____ П.І. виконав завдання кваліфікаційної роботи, робота заслуговує оцінки «_____», а її автор – присвоєння освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Керівник кваліфікаційної роботи _____

(підпис)

(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

“ _____ ” _____ 202_ року

Висновок кафедри про кваліфікаційну роботу

Кваліфікаційну роботу розглянуто. Здобувач вищої освіти _____ П.І. допускається до захисту даного дослідження в екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

“ _____ ” _____ 202_ року